

BARANYAI

Civil Környő

REGIONÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

V. ÉVFOLYAM - 10. SZÁM

2009. DECEMBER

CIVIL KÖZÖSSÉGEK HÁZA

H-7624 Pécs, Szent István tér 17.
 Telefon: +36 72/ 215 543, 511-815; Fax: +36 72/ 315 679
 E-mail: nevhaz@t-online.hu; Web: www.civilhaz-pecs.hu

A CIVIL KÖZÖSSÉGEK DECEMBERI PROGRAMJAI

KIÁLLÍTÁS

GEBAUER GALÉRA

- 2009. december 8-án, kedden 18.00-kor nyílik az Alkotó Pedagógusok Képzőművészeti Műhelyének kiállítása. Művészeti vezető: *Szavitscsné Bogáthy Zsuzsanna*. Megnyitja: *Dr. Roisz Andrásné*, a BM Kulturális és Idegenforgalmi Központ igazgatóhelyettese. Megtekinthető: 2010. január 4-ig.

HALÁSZ REZSŐ GALÉRIA

- 2009. december 21-ig látható az „Öreg-Szem, friss látás” című kiállítás második része. A kiállítások megtekinthetők hétköznaponként 9-19-ig

HAVI PROGRAM

December 1-én, kedden 9 órakor

TÁMOP Szervezetfejlesztés –
Közösségfejlesztés

Baranya megyei civil szervezetek
komplex szervezetfejlesztése
TÁMOP-5.5.3-08/02-2008-0026

December 1-én, kedden 16.30 órakor

Kiengesztelődés, vagy új konfrontáció?
– Spanyolország 30 évvel a demokratikus átmenet után.

Dr. Harsányi Iván történész, professor emeritus, a PMST fővédnökének előadása
A PÉCSI MAGYAR-SPANYOL TÁRSASÁG rendezvénye

December 1-én, kedden 18 órakor

Klubpályázat – Kötetlen téma
MECSEKI FOTÓKLUB

December 2-án, szerdán 9 órakor

TÁMOP Szervezetfejlesztés –
Közösségfejlesztés

Baranya megyei civil szervezetek
komplex szervezetfejlesztése
TÁMOP-5.5.3-08/02-2008-0026

December 2-án, szerdán 11 órakor

A válság hatásai a szociális szférára
A TÁMASZ Alapítvány rendezvénye

December 2-án, szerdán 17 órakor

SANSZ Filmklub (További információ: Esélyek Ház 72/210-794)

Hétköznapi mennyország – magyar, felirat nélküli svéd filmdráma 130' 2004

December 3-án, csütörtökön 13.30-kor

Megyei Vérdó Ünnepe
A MAGYAR VÖRÖSKERESZT
RENDEZVÉNYE

December 4-én, csütörtökön 9 órakor

3SZ Országos konferencia
A DDRFK rendezvénye

December 5-én, szombaton 13 órától

Önkéntesek napja – Mecseki Manó programok. Díszvendég a Mikulás
Manófaktúra: nemezelés, gyöngyözés, gipszöntés, dióaranyozás, arcfestés és egyéb Manóságok

„Mi a Manó?” – filmklub. ManóNóta – karaoke party
Szervezők: Esélyek Háza, Istenkúti Közösségért Egyesület, Zöld-Híd Alapítvány, Nevelők Háza Egyesület

November 7-én, hétfőn 9 órakor

TÁMOP Szervezetfejlesztés – Nonprofit marketing

Baranya megyei civil szervezetek
komplex szervezetfejlesztése
TÁMOP-5.5.3-08/02-2008-0026

December 8-án, kedden 9.30-kor

SZSZE KONFERENCIA

December 8-án, kedden 18.00 órakor

Madas Katalin – Halmos Gergő:
Kirándulások Argentínában
A MAGYAR MADÁRTANI ÉS
TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET
rendezvénye
www.baranyamadar.hu

December 8-án, kedden 18 órakor

Egyiptom és Jordánia keresztény emlékei
– Tám László audiovizuális estje
MECSEKI FOTÓKLUB

December 9-én, szerdán 18 órakor

Törzsek Filmklub
A filmklub témája a kultúrák közötti párbeszéd: a kíváncsiság, a megértés és a befogadás. A Törzsek egy dokumentumfilm sorozat, amely 60 perces epizódokban követi Bruce Parry utazásait bennszülött törzsek között szerte a világon. A FOGD A KEZEM ALAPÍTVÁNY és az EMBERSÉG EREJÉVEL ALAPÍTVÁNY rendezvénye
<http://emberseg.hu/?p=226>

December 11-én, pénteken 9 órakor

TÁMOP Szervezetfejlesztés – Projekttervezés

Baranya megyei civil szervezetek
komplex szervezetfejlesztése
TÁMOP-5.5.3-08/02-2008-0026

December 12-én, szombaton 10 órakor

A Dél-Dunántúli Májbetegség Egyesületének
Taggyűlése

December 12-én, szombaton 15 órakor

Fenyőünnepély
A PÉCSI MAGYAR-OROSZ TÁRSASÁG
összejövele

December 15-én, kedden 17.30 órakor

Karácsonyi piknik
A BASTEI Egyesület rendezvénye

December 15-én, kedden 18 órakor

Klub Karácsony
MECSEKI FOTÓKLUB

December 16-án, szerdán 16 órakor

Pikkujoulu
A PÉCSA MAGYAR-FINN Társaság karácsonyi rendezvénye

December 17-én, csütörtökön 17 órakor

Adventi készülődés
A MAGYAROK SZÖVETSÉGE rendezvénye

December 18-án, pénteken 16 órakor

A Barátok Kórus Karácsonya

December 21-én, hétfőn 15 órakor

Kecskés Anett (cselló) diplomahangversenye

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

Minden hétfőn 15.00 órakor

A Pécsi Nyugdíjas Pedagógusok BARÁTSÁG KÖRUSÁNAK próbái
Karnagy: *Gálfiné Magyar Ibolya*

Minden hétfőn 18 órakor

FÜSTI-MOLNÁR ÉVA SZÍNISTÚDIÓ fel-
nőtteknek (új!)
Vezeti: Füst-Molnár Éva, Jászai díjas művész

Minden hétfőn és csütörtökön 19 órakor

PÉCSI KAMARAKÓRUS próbái
Karnagy: *Tillai Aurél*, Liszt-díjas karnagy

Minden kedden 18.00 órakor

MECSEKI FOTÓKLUB

Minden hónap első keddjén 15 órakor

ÖRÖKIFJÚ NYUGDÍJASOK Klubja

Kéthetente (páratlan) keddenként 16 órakor

BARANYA FOLT foltvarró kör foglalkozása

Minden szerdán 16 órakor

KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÓ MŰHELY
foglalkozása
Vezeti: *Miklya Gábor*, szobrászművész

Minden hónap harmadik szerdáján 15 órakor

VERSMONDÓ PEDAGÓGUSOK KLUBJA
Vezeti: *Solyom Katalin*, Jászai-díjas művész

Minden szerdán 18 órakor

FOTÓS TANFOLYAM (Barbakán fotóiskola)
Vezeti: *Dékány Zsolt*, fényképész

Minden csütörtökön 15.30 órakor (új!)

BELVÁROSI RAJZISKOLA
Vezeti: *Nemerey Péter*

Minden pénteken 15 órakor

FÜSTI-MOLNÁR ÉVA SZÍNI STÚDIÓ
Vezeti: *Füsti-Molnár Éva*, Jászai-díjas művész

Minden pénteken 16.30 órakor

FINN TANFOLYAM haladóknak
Vezeti: *Anja Haaparanta*, lektor

Minden pénteken 18 órakor

REPÜLŐ-KLUB
A BM Repülő és Ejtőernyős Klub
Vitorlázórepülő Szakosztályának szervezésében

Minden pénteken 17.00 órakor (időpont változás!)

Énekvarázs
Népdaléneklés énektudástól függetlenül bárki-
nek, minden pénteken 17.30-kor
Vezeti: *Palacska József*
<http://enekvarazs.uw.hu>

Ezúton hívjuk fel figyelmüket, hogy
a Civil Közösségek Háza
2009. december 22-től
2010. január 3-ig zárva tart.

Boldog Ünnepeket kívánunk!

CIVIL ÉLET

- Túl a pénzeken 3. 4
Itt vagyunk! 6
Az esélyegyenlőségi törvény és a nagyvállalatok 8
Kik is vagyunk Mi? 15

KULTÚRA

- SANSZ Filmklub – 5. sorozat 7

SZERINTEM

- A csibészszégről 9

**MŰVÉSZET ÉS
TUDOMÁNY**

- Pécs – Ars GEometrica 2009
Nemzetközi Találkozó és Műhely 10
ÉlményMűhely – II. 12

VÁROSTÖRTÉNET

- A félhold fakó fénye Pécs felett 14

PÁLYÁZATI AJÁNLÓ 16

Gondolatok Advent idején

„Karácsony ünnepe, az őszinte, a mesterkéletlen, a meleg karácsony már küszöbön állt; a szíves vendéglátás, a tiszta jókedv ünnepe, amikor a szívek megnyílnak; s amikor az óév, mint valami vén filozófus, már maga köré gyűjti barátait, s az ünnepi és lakodalmi cécóban szép csöndesen, nyugodalmasan búcsúzik az élettől. Derült és mosolygó volt az időjárás, derült és mosolygó volt a sok közül legalább az a négy ember, aki itt örömmel várta ezt a napot.

Mert csakugyan, sokan vannak a világon, akiknek a karácsony valóban néhány napi örömet és boldogságot hoz. Sok család, amelynek tagjait messze elsodorta egymástól és szanaszét szórta a nagyvilágban a létért való szakadatlan küzdelem, most újra összekerül és újra összeforr abban a kölcsönös szeretetben és jóakarásban, amelyből a tiszta és zavartalan örömmel olyan bő forrása fakad, s amely olyan összeférhetetlen a világ sokféle bajával és gondjával, hogy a legműveltebb nemzetek vallási meggyőződése és a legvadabb népek durva hagyományai egyaránt a túlvilági élet legfőbb boldogságai közé számítják, az üdvözült lelkek osztály-részenek tekintik. Hány régi emléket,

hány szunnyadó érzést ébreszt föl bennünk karácsony ünnepe!

Amikor ezeket a sorokat írjuk, sok-sok mérföldnyire vagyunk attól a helytől, ahol ezt a napot valaha hosszú esztendőkön át vidám és boldog baráti körben töltöttük. Azóta már sok szív megszűnt dobogni, mely akkor még örömtől repesett; sok tekintet kialudt, mely akkor még fényesen csillogott; kihültek a kezek, amelyeket szorongattunk; mindörökre lecsukódtak a szemek, amelyekbe olyan szívesen pillantottunk; de az ódon ház, a szoba, a nevető hangok, a mosolygó arcok, a tréfa, a kacagás, a legapróbb és leghétköznapibb semmiség is, amelynek valami köze volt azokhoz a boldog órákhoz, valahányszor megjön a karácsony, olyan élénken támad föl bennünk, mintha csak tegnap lettünk volna ott utoljára. Ó, áldott, szent karácsony, amely visszahozza nekünk gyermekkorunk röpke álmait, felidéri öreg szívekben az ifjúságuk szépségét és visszaröpíti házi tűzhelyéhez, csöndes otthonába, ezer meg ezer mérföldnyiról is a világot járó tengerészt meg vándort!”

Charles Dickens:
A Pickwick Klub (részlet)

A lap megjelenését

támogatja:

Nemzeti Civil Alapprogram

Nemzeti Kulturális Alap

Szociális és Munkaügyi

Minisztérium –

Társadalmi Párbeszéd és

Civil Kapcsolatok Főosztály

BARANYAI *Civil Korzó*

NEVELŐK HÁZA EGYESÜLET

Baranyai közösségi lap

Megjelenik havonta

Kiadja: a Nevelők Háza Egyesület (7624 Pécs, Szent István tér 17.)

Felelős kiadó: Vincze Csilla

Főszerkesztő: Hajnal Zsolt

Szerkesztőség: 7624 Pécs, Szent István tér 17.

Telefon: (72) 215-543 • Telefon/fax: (72) 315-679

Web: www.civilhaz-pecs.hu, E-mail: civilkorzo@civilhaz-pecs.hu

Munkatársak: Fenyvesi Kristóf, Hajnal Zsófia, dr. Kanizsai Péter,
Megyesi Schwartz Éva, Prucsiné Fűri Ildikó, Pusch Gizella, Trebbin Ágost

Fotó: Mihály László

Tördelés, nyomdai előkészítés:

Edenscript Kft. *e.graphic* stúdiója – 72/227-350 – 30/500-84-13
www.edenscript.hu • info@edenscript.hu

Nyomdai munkálatok: Druckmodul Nyomda és Kiadó Kft., Siklós

Nyilvántartásba vételi szám: 2.9.1/1037-1/2005

ISSN 1787-9728

ISSN: 1787972-8

IMPRESSZUM

Túl a pénzeken 3.

A közösségi alapítvány mozgalom: támogatók és önkéntesek

A helyi szintű közösségi kezdeményezések és összefogások fontossága és súlya különösen fontos a többszörös válságot átélő mai Magyarországon. Cikksorozatunkban a közösségi alapítványok világszerte elterjedt koncepciója bemutatásával azt firtatjuk, miként mozdíthatóak meg és adhatóak össze a helyi erőforrások egy adott közösség életminőségének javítása érdekében.

Mi hiszünk abban, hogy a közösségi alapítványok társadalmilag hasznos munkát tudnának végezni a mai Magyarországon, ezért szeretnénk írásunkkal gondolkodásra inspirálni, szükség volna-e az Önök környezetében is arra, hogy:

- Legyenek a helyben felajánlásra kerülő támogatások helyben felhasználhatóak közmegegyezéssel meghatározott célok megvalósítására?
- Legyen egy közös célokra rugalmasan felhasználható pénzalap, melyhez nem követelmény a „bejegyzett” civil szervezet, melyben nincsenek túlzott adminisztratív követelmények, hiszen a támogató és a megvalósítók közvetlen kapcsolatban állnak egymással?
- Legyen egy olyan megbecsült szervezet, amely a magánemberek, helyi cégek eseti vagy rendszeres támogatásait hiteles és professzionális módon gyűjti, gondosan-okosan kezeli és az adományozó szándékával összhangban elosztja meghatározott közösségi ügyek támogatására?
- Legyen egy olyan támogató, akinek érdeklődése, figyelme, segítsége jobb munkára ösztönzi a közösségi programok megvalósítóit, legyen olyan önkéntes, aki a papírforma eredményeken túl a tapasztalatokra és az esetleges buktatókra is kíváncsi.
- Legyen-e olyan támogató, aki maga is tanul a támogatottak munkájából, partnerei tudásából, tapasztalataiból, saját hibáiból? (És ezt a tanulási folyamatot látni is engedi!)

Mozgalom, világszerte

Elég sokan válaszoltak igent hasonló kérdésekre, majd a tettek mezejére léptek, így alakult ki a közösségi alapítványok nemzetközi mozgalma, s nemsokára megérjük a centenáriumot. Az elsőt 1914-ben alapították Clevelandben (USA), s mára

a világ 51 országában közel 1500 szervezet működik hasonló koncepcióval, ezek közül félszáz itt, Közép-Európában (Lengyelországtól Bulgáriáig) – mind magán viseli saját országának jellegzetességeit. Történeti szempontból tehát egy az USA-ból eredő koncepcióról beszélhetünk, mely egy jó elképzelésnek a helyi adottságokra építő egyedi megvalósítása. A közösségi alapítványok támogatására külön szervezetek is létrejöttek, ilyen például a WINGS-CF¹, mely szakmai programokkal, kutatással és a szervezetek alapműködésére fordítható adományokkal támogatja a mozgalom terjedését.

A közösségi alapítványok kelet-európai elterjedésének első hullámában a másik három visegrádi ország mindegyikében létrejött valamiféle „támogató szervezet” amely külön programot indított a közösségi alapítványok fejlődésének támogatására. A támogató szervezetek előadásokat és beszélgetéseket szerveztek a közösségi alapítványok létrehozását tervező közösségekben, közös képzéseket és egyéni konzultációkat biztosítottak a megalakuló alapítványoknak, kiadványokat fordítottak és írtak a közösségi alapítványokról, tanulmányutakat szerveztek, lehetővé tették a felálló közösségi alapítványok közötti tapasztalatcserét, országszerte népszerűsítették a közösségi alapítványokat és persze anyagi támogatást is nyújtottak. A támogató szervezetek kitűnő szakmai munkája és bátorító támogatása kulcsfontosságú volt a közösségi alapítványok sikeres indulásában és kezdeti fejlődésükben más országokban.

Magyarországon az elmúlt években néhány konferencia és szakcikk dolgozta fel a közösségi alapítványok témáját², s azóta egy összességében nem túl intenzív, de folyamatos érdeklődés érzékelhető eziránt a civil szakemberek részéről. De vajon mikor török meg a jég, vajon elindul-e egy szervezetalakulási hullám a közeli jövőben?

1 A szervezet teljes neve Worldwide Initiatives for Grantmaker Support – Community Foundations (www.wingsweb.org)

2 Scaurszki Tamás a Civil Szemlében két részes cikket írt a közösségi alapítvány modelltől (2007/1-2 sz.) A proHáló 2006-ban és 2009-ben szervezett a témában konferenciát, a Kárpátok Alapítvány 2008-ban színvonalas nemzetközi tapasztalatcserét tartott Noszvajon. A közösségi alapítványokkal foglalkozott a Magyar Adományozói Fórum „Adományozók - Egymás közt” című konferenciáján Lekeny Hajnal előadása is.

Ugyan egyelőre egyetlen működő hazai közösségi alapítványról sem számolhatunk be, azonban Egerben évek óta készülődnek: az Életfa Környezetvédő Szövetség (a proHáló tagja) nemsokára, elsőként Magyarországon, létrehozza az Egri Községi Alapítványt, s Bárdos Ferencék már ezen túl is nagyon sokat tettek a közösségi alapítvány koncepciójának hazai megismertetéséért. Budapesten a Ferencvárosban is elindult egy kezdeményezés, melyben a Gyökerek és Szárnyak Civil Fejlesztő Műhely foglalkozik egy 9. kerületi közösségi alapítvány megvalósíthatóságával, s keresik ehhez helyben a társakat, támogatókat.

A kezdetek

Kelet-Közép-Európában

Legelőször Besztercebányán jött létre régióinkban közösségi alapítvány, 1994-ben: egy már működő alapítványt alakítottak át, mely korábban hagyományos módon közösségi programok megvalósításával foglalkozott. Így jött létre a Besztercebányai Egészséges Város Községi Alapítvány. Kuratóriumi tagokat úgy válogatták össze, hogy támogatók, adományozók bevonását várták tőlük. Meglévő Községi bázisukat sok kisebb helyi program támogatásával és közösségi vezetők támogatásával építették ki. Díjat alapítottak, jó kapcsolatot építettek a helyi médiával. Egyik első támogatási programjuk egy helyi játszótér megépítése volt, az alapítvány így demonstrálta, hogy nem saját programjainak megvalósítása, hanem aktív helyi emberek ötleteinek támogatása a célja. Kiderült, hogy a pénzen túl a közösségi kapcsolatok kialakításának segítése volt az alapítvány legnélkülözhetőbb támogatása ehhez projekthez. Sikerült aktivizálni a lakosokat egy helyi közérdekű cél megvalósítására.

A tizenöt éves alapítvány tevékenysége mára három városra, s mintegy kétszáz ezer emberre terjed ki (ahogy Besztercebánya után Zólyom és Szliács térsége is csatlakozott az alapítókhoz). Befektetései is vannak, melyeknek éves hozama jelentős, ezen túl ingatlanjai hasznosításából szintén bevétele származik, melyet szabadon fordíthat alaptókéjének növelésére és működési költségeire.

Tízegynéhány évvel később, 2007-ben létrejött az első magyar nyelvű közösségi alapítvány is Székelyudvarhelyen,

melyet egy helyi üzletemberekből és civil szervezeti vezetőkkel álló apolitikus csoport hozott létre. Megfogalmazásuk szerint céljuk előmozdítani helyben (Székelyudvarhelyen és környékén) a filantróp magatartást és a helyi kezdeményezéseket, más szóval ösztönözni és támogatni kívánják a székelyudvarhelyi lakosokat, hogy aktív és építő szerepet vállaljanak a közösség életében. Honlapjuk magyarul is olvasható³.

A szervezők első lépései során ügyesen, kitartó munkával megfelelő nyilvánosságot szereztek az ügy köré: újságcikkeket írtak, helyi boltokban véleményládákat helyeztek el, nyilvános beszélgetéseket szerveztek a közösséget aktuálisan mozgató helyi ügyek feltérképezésére. Majd e véleményekre építve a jórészt független helyi üzletemberekből álló kuratórium több elkülönített pénzalapot is létrehozott az alapítványon belül, melyek speciálisan fókuszálnak egy-egy ügyre. Így jött létre a „Jó Ötlet Alap”, mely azokat a magánszemélyeket és szervezeteket támogatja, akik úgy döntenek, tesznek valamit a város érdekében. Különálló alap lett a „Közösségépítés: Városi Kalács és Emlék Stúdió”, mely lehetőséget kínál az udvarhelyieknek részt venni egy büszke helyi hagyományban, mely kézzel fogható eredménnyel is jár. Saját programokat is működtetnek a közösségi alapítvány népszerűsítésére és az adománygyűjtés érdekében. A „Támogatói Klubjuk” tagjainak például exkluzív eseményeket, előadásokat, rendszeres találkozót, kapcsolattévesztési lehetőséget szerveznek – érzékenyen a vállalkozók saját szükségleteire. Az „Adni öröm: Ön dönt!” kampánnyal a közösségi alapítvány támogatói tevékenységét népszerűsítik: civil szervezetek közcélú projektjei versenyeznek a nyilvánosság előtt – amelyik a leglátogatottabb a lakosok körében (egyik élelmiszerüzletlánc boljaiban lehet szavazni rájuk néhány héten át), azt az ötletgazda szervezettel és az ügyet támogató magánemberekkel és cégekkel közösen megvalósítják.

A beszercebányai és a székelyudvarhelyi közösségi alapítványok mellett a kolozsvári közösségi alapítvány és a szlovákiai, lengyelországi, csehországi szervezetek is viszonylag könnyen elérhetőek Magyarországról. A kapcsolatfelvétel, egy-egy tapasztalatcsere látogatás megszervezése mindenféleképpen hasznos lehet azoknak, akik gondolkodóba estek egy saját közösségi alapítvány létrehozásáról. A visegrádi országok mindegyikében

létrehozták az évek során a közösségi alapítványok országos szövetségét, melyek jó kiindulópontok lehetnek a kapcsolatfelvételhez.

Mire építhetünk saját közösségünkben?

Egy közösségi alapítvány létrehozásának tervét több oldalról is megközelíthetjük. Végiggondolhatjuk, milyen már meglévő dolgokra, helyi hagyományokra, értékekre lehet építeni az adott közösségben. De áttekinthetjük a kérdést az érdekek oldaláról is: kinek mi lehet a jó egy helyi közösségi alapítvány létrejöttében?

Az emberi oldalt nézve bizhatunk abban, hogy a kreatív, lelkes emberek ötletei szárnyra kapnak, ha a felelősség hangsúlyozása mellett sikerül megerősíteni a cselekvőképesség érzetét és közös cselekvés örömeit is. Számíthatunk a fiatalokra, az idősekre és a családokra is, akik gyermekeik jövője miatt kiemelten érdekeltek a helyi életminőség jobbításában. Fontos még a helyi vállalkozók, cégek és prominensek véleményének bekapcsolása a kezdetekkor: kulcskérdés, hogyan kezeljük a szervezés során a (kulturális) különbségeket, hogy üzenetünk a közösség legkülönbözőbb rétegeit is megszólítsák (kortól, nemtől, politikai beállítottságtól, iskolai végzettségtől függetlenül).

Tudnunk kell, hogy egy közösségi alapítvány elindításához nem feltétlenül szükséges egy új szervezetet létrehozni, számos példát találunk arra is, hogy meglévő szervezetek funkcióváltása, újrapozicionálása során alakították ki őket. Mindenképpen fontos a meglévő szervezetekre és a szervezetek között meglévő kapcsolatrendszerre, sikeres együttműködésekre építeni, s új szempontok szerint megismerni a közösséget: a hagyományokat, a kulcs-szereplőket és a közösségi szükségleteket. Ehhez sok beszélgetésre, találkozásra van szükség helyben, de háttér tanulmányokat, felméréseket is készíthetünk, készíthetünk. Egyhamar fontossá fog válni a történések nyilvánossága, ezért a helyi média megnyerése is kulcskérdés (és tisztában kell lennünk a helyi nyilvánosság csatornáival, hogyan terjednek a hírek közösségünkben).

Lépéslehetőségek elindulásakor

A kezdet kezdetén az a legfontosabb, hogy önkéntes és elkötelezett emberek jönnek össze, akik megismerik a közösségi alapítvány koncepcióját és fantáziát látnak benne (például azért, mert úgy ítélik meg, hogy szükség lenne arra helyben, hogy valaki másképpen osszon támogatásokat (gyűjtse és továbbadja), vagy lehetőséget

látnak arra, hogy általa összehozzák, aktivizálják a helyi lakosok széles közösségét, vagy más okok miatt) A kezdeményezőket szervezőcsoportnak nevezhetjük, belőlük válnak a közösségi alapítvány első önkéntesei, ők alakítják a közösségi alapítvány arcát az első időben.

Legfontosabb, hogy megértsék, mostantól nem a közösséget szolgáló programok megvalósításán dolgoznak, hanem mások ötleteinek kipattanását, helyi kezdeményezések, programok megvalósulását, új közösségek létrejöttét, ügyek megoldását fogják támogatni: közösségi kapcsolatok építésével, adományszerzéssel, támogatási programokkal. Még a nagy és összetettebb ügyeknek is lehet olyan részlete, vetülete amelyben erős hatást tehet egy-egy a közösségi alapítványok erejének megfelelő támogatás.

A szervezők folyamatosan tanulnak, tájékozódnak a közösségi alapítványok működéséről, és ezzel párhuzamosan széles körben megszólítanak és tájékoztatnak másokat is, mind a három szektorból, ebben is törekedve az egyensúlyra. Odafigyelnek, hogy a tájékoztatás során legyen lehetőség a koncepciójukkal szembeni ellenérzések megbeszélésére, a régi vagy újkeletű konfliktusok kibontására, annak érdekében, hogy a konkurensokkal vagy ellenzőkkel mindenképpen fennmaradjon a nyílt kommunikáció, hogy később ők is partnerré válhassanak.

Ahogy egyre inkább megismerik és megértik a helyi közösséget, keresni kezdik a módját, hogy felhívják ezeket a nyilvánosság figyelmét – a megismert szükségletek alapján közösségi ügyeket fogalmaznak meg, s egy-egy közösségi probléma fókuszba állításával mind a támogatói, mind a program-megvalósítói oldalt aktivizálják. Ezen a ponton különösen fontos elkerülni, hogy a helyi önkormányzat mint aktív kritikusát észlelje a közösségi alapítványt, hanem meglássa benne a helyi problémák megoldásában vele szövetséges új szervezetet.

A szervezőcsoport következő legfontosabb célja egy aktív és befolyásos kuratórium felállítása, amely képes elköteleződni a közösségi ügyek részvételi alapú megoldásai, és az aktív és kiatartó adománygyűjtés mellett. A kuratórium tagjain keresztül nyílik a leendő támogatók felé. (A kuratórium összeállításánál is fontos törekedni az egyensúlyra, hogy tükrözze a közösséget és az alapelveket. Az egyik ember közösségen belüli elfogadottsága is nyomhat annyit a latba, mit egy másik lobbijereje, képessége támogatások megszerzésére.)

3 Székelyudvarhelyi Közösségi Alapítvány <http://www.szka.org>

A közösségi alapítványok esetében tehát egy különlegesen aktív kuratóriumra kell gondolnunk, amely előre meghatározza a támogatásosztás irányelveit és kereteit, valamint a kezdeti támogatási programok prioritásait: döntési helyzetbe kerül az összegyűjtött támogatások felhasználásáról. Ezentúl fontos feladata a szervezőcsoporttal közösen létrehozni a közösségi alapítvány fejlődésének stratégiáját. A kurátorok részt vállalnak az adománygyűjtésből, a támogató nyilvánosság szervezéséből, és a támogatókkal való kapcsolattartásból is. Valószínű, hogy a szervezők mellett a kuratóriumi tagoknak is szüksége lehet valamiféle felkészítésre e komplex tevékenységre.

Sajnos Magyarországon jelenleg nincs a közösségi alapítványok fejlődését kiemelt célul tűző támogató központi szervezet, amely ebben segíthetne, de úgy gondoljuk, hogy ilyen típusú támogatásokra az induló magyar közösségi alapítványoknak is szükségük lenne. Ezért érdemes volna elgondolkodni azon, akár minden érdeklődő szakember bevonásával közösen, hogy miképp lehetne ezeket biztosítani.

Az eddigiekből biztosan kiderült, hogy a közösségi alapítvány egyik jellemzője, hogy a szervezés folyamán és az első években rengeteg önkéntes munkát követel a szervezőktől és a kuratórium tagjaitól, s valószínűleg nem lesz könnyű támogatót találni az kezdeti lépésekre. A tapasztalatok azt mutatják, hogy egy-két évnél legalább el kell telnie, amíg a közösségi alapítvány elég forrást tud összegyűjteni mindennapi működésének finanszírozására, amiből például fizetett munkatársat tud alkalmazni. 5-8 év kemény munka és viszonylag töretlen fejlődés kell ahhoz, hogy a szervezet gyökeret eresszen és elfogadottá váljon a közösségben, és fel tudja mutatni a hosszú távú fenntarthatósághoz elengedhetetlen komolyabb eredményeket.

Éppen ezért sokan úgy tartják, hogy „a közösségi alapítványt a következő generációknak hozzák létre”. Ez nagy fokú kitartást, elkötelezettséget, sok önkéntes munkát és reális tervezést kíván a közösségi alapítvány munkájában résztvevőktől. Reméljük, hogy írásunkkal sikerült meghoznunk a kedvet a kérdés közös továbbgondolásához.

2009. november

Benedek Gabriella – Kovács Edit
– Scaurszki Tamás
Gyökerek és Szárnyak Civil Fejlesztő Műhely
ka@rootsandwings.eu

Itt vagyunk!

Az „Itt vagyunk” cím a magyarországi bevándorlókat kutató projekt elnevezését takarja, mely az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium és az Európai Integrációs Alap támogatásával valósult meg. A pécsi székhelyű IDResearch Kft. által 9 hónapig folytatott kutatómunka összegzéseként kéthetente előadások keretében számolnak be a résztvevő oktatók, hallgatók az érdeklődőknek. Az első előadást Szegeden, Budapesten és a PTE jogi karán tartották, novemberben és decemberben pedig további helyszíneken lesznek beszélgetések.

A projekt szakértői a PTE Állam- és Jogtudományi Kar és a PTE Bölcsészettudományi Kar oktatói, munkájuk során az Európai Unió területén élő, harmadik országokból érkező bevándorlókat és szokásaikat vizsgálták. Magyarország tekintetében nem túl meghatározó a jelenség mivel, körülbelül 170.000-re tehető a legálisan bevándorlók (olyan külföldi állampolgárok, akik egy évet meghaladóan, nem turisztikai céllal tartózkodnak egy ország területén) száma, hozzáátve, hogy az illegálisan hazánk területén tartózkodó személyek száma feltehetően 20 százalékkal több.

A program keretében igyekeznek az EU-n kívüli országokból érkezett emberek integrációját megkönnyíteni. Az ő számuk csekély, azonban, ha a demográfiai tényezőket nézzük, azt tapasztalhatjuk, hogy az Unió, és ezen belül hazánk népessége elöregszik, akkor nyilvánvaló, hogy a keresők és az inaktívak aránya meg fog változni, amely visszafordíthatatlan következményekkel járhat. Ezen kívül már most tapasztalhatunk a mun-

kaerő piacon olyan szakmákban, mint építőipar, vendéglátás, vagy kereskedelem huzamosabb ideje fennálló munkaerőhiányt. Ez több mint huszonötezer betöltetlen állást jelent, amely oka részben, hogy a magyar társadalom nem mobil, részben pedig ezek az emberek már nem vállalnak el olyan munkákat, amelyeket a bevándorlók még igen. A kutatásnak biztonságpolitikai része is van, hiszen 2005-ben Franciaországban nyomom követhető volt, hogy a második, harmad generációs, nagyrészt állástalan bevándorlók elkeseredése milyen veszélyekkel járhat, és a probléma azóta is fennáll Európa több országában, így nem elhanyagolható a prevenció fontossága.

Cél továbbá, hogy a bevándorlók mindennapjait, szokásait bemutassa, és ezen keresztül elfogadottabbá, sztereotípiamentesebbé tegyék társadalmunkat. Hiszen ha ezen emberek integrálása sikeres, akkor hasznos tagjaivá válnak a társadalmunknak, és az együttélés is harmonikusabb lehet. A programról további információ a www.ittvagyunk.eu oldalon található.

SANSZ FILMKLUB – 5. sorozat

Civil Közösségek Háza (Pécs, Szent István tér 17.)

A belépés díjtalan.

2010. január 13.	Halálos temetés színes, feliratos, amerikai-német-angol vígjáték, 90 perc, 2007 Mikor Daniel és Robert édesapja meghal, az egész elhidegült család összegyűlik, hogy elbúcsúztassák az elhunytat. A család tagjai mellett azonban feltűnik egy idegen férfi is, aki kézpénz fejében hajlandó hallgatni egy a megboldogult apával kapcsolatos szörnyű titokról. A két testvér a botrány elkerülése érdekében hajlandó együttműködni a zsarolóval, ám miközben megpróbálják a rejtélyt továbbra is titokban tartani, a temetés lassan, de biztosan káosszá válik. (port.hu)
2010. január 27.	Mindent anyámról színes magyarul beszélő spanyol filmdráma, 101 perc, 1999 Egy görög mondás szerint csak azok a nők látnak tisztán, akiknek könnyé az ártatlanság. Manuelára nem igaz ez a mondás. Azon az estén, mikor egy autó halálra gázolja Estebant, a fiát, Manuela minden könnyét kistírja. S ahelyett, hogy tisztábban látna, a jelen és a jövő teljesen összekuszálódik benne. Fia hátrahagyott naplójában az alábbiakat olvassa: „Tegnap anyám egy fényképet mutatott nekem. A fele hiányzott. Úgy érzem, az életemből is hiányzik ez a rész.” Az apjáról volt szó. Manuela sosem beszélt róla fiának, nehéz lett volna megmagyarázni, hogy a férfinak nagyobb melletti vannak mint neki, és hogy Lolának hívják. A hallgatás, mint egy szörnyű bűn, úgy nehezedik vállaira. Elhatározza, hogy megkeresi Lolát, hogy elmondja neki, volt egy fiuk, aki már halott. (cinematrix.hu)
2010. február 10.	Férj és férj színes, magyarul beszélő, amerikai vígjáték, 114 perc, 2007 Chuck, a túzoltó végtelenül hálás Larrynek, a túzoltónak mivel Larry megmentette az életét egy tűzben. Larry viszont nem szívbaraj, és kér cserébe valamit, amikor a bürokrácia ördöge úgy hozza, hogy Larry életbiztosításának nem lehetnek kedvezményezettjei a saját gyermekei. Chucknak mindössze annyit kell tennie, hogy néhány úrlapon Larry élettársának tünteti fel magát. Sima ügy. Soha senki nem fogja megtudni. Ám amikor egy buzgómcösing hivatalnok gyanakodni kezd, a barátok egyezsége pillanatok alatt a címlapokra kerül. Az improvizálásra kényszerített ifjú pár fergeteges szituációkba kényszerül az együttélés során. Miközben túlél a nászútjukat, és emberfeletti erőfeszítéssel próbálják elhárítani a lebukás veszélyét, a két jó szándékú szélhámos rájön, hogy ami igazán összekovácsol egy családot, az az összetartás a nehéz időkben. (port.hu)
2010. február 24.	Vakság 2008-ban bemutatott drámai hangvételű film Fernando Meirelles rendezésében, mely a Nobel-díjas író, José Saramago azonos című regényéből készült. Véletlenül az egész várost megfertőzi valami ismeretlen ragállyal az a férfi, aki éppen hazafelé igyekezik a munkahelyéről. Egyik percről a másikra nagy, fényes fehérséget lát, és mind így jár, akivel csak kapcsolatba kerül. Pár nap alatt mindenki megvakul. (wikipedia.hu)
2010. március 10.	A mások élete színes, feliratos, német dráma, 137 perc, 2006 16 éven aluliak számára nem ajánlott Kelet-Berlin, 1983 novembere, hat évvel a berlini fal leomlása előtt: az NDK és állambiztonsági szolgálata még elnyomja a gondolkodókat, és kíméletlen megfigyelő-rendszere mindenkit behálóz. Ennek a gépezetnek tökéletes fogaskereke Gerd Wiesler százados, akit politikai nyomásra egy sikeres színpadi szerzőre, Georg Dreymanra és élettársára, az ünnepelt színésznőre Christa-Maria Sielandra állítanak. A rendszerhez vakon hű Wiesler, a mások életét figyelve hamarosan ráébred saját élete kisszerűségére. (port.hu)
2010. március 24.	Bin-jip - Lopakodó lelkek színes feliratos dél-koreai-japán romantikus dráma, 88 perc, 2004 A Binjip egy hajléktalan srácról szól, aki minden reggel motorjával járja a várost és szórólapokat tesz ki a házak ajtajára, hogy este betörjön oda, ahol nincsenek otthon – azaz nem mozdították el a kitétt hirdetőket. A cél nem vagyonszerzés, mindössze egy szállás, ahol meghúzhatja magát éjszakára. A fiú a „szíves vendéglátásért” cserébe még fizet is, hiszen másnap reggel a távozása előtt kimos, kitarakít és megjavítja az elromlott háztartási gépeket. Az élete akkor változik meg gyökeresen, amikor találkozik egy gyönyörű nővel, aki egy előkelő házban él, egy tönkrement, boldogtalan házasságban. A fiú megmenti a nőt a férj karmai közül, és furcsa kapcsolat alakul ki kettejük között. Szótlanul járják a nagyváros utcáit, s ugyanazt a rituálét folytatják ketten, amit addig a fiú csinált egyedül. Nem szólnak egymáshoz, nem szólnak máshoz, kapcsolatuk többet ér minden szónál.
2010. április 7.	Pandora szelencéje színes, feliratos, török-francia-német-belga filmdráma, 112 perc, 2008 Amikor egy idős asszony előbb eltűnik, majd megkerülve a szelénit jeleit mutatja, a család fiatalabb tagjaira hárul a feladat, hogy gondoskodjanak róla. A rokonok az évek során eltávolodtak egymástól, de az összefogás talán ismét segít felfedezni a családi értékeket. (port.hu)
2010. április 21.	Hölgyek levendulában színes, feliratos, angol filmdráma, 103 perc, 2004 Ursula és Janet, a két korosodó nővér egy kis cornwalli halászfaluban él 1936-ban. A hatalmas vihar után sebesült, fiatal férfit talál a házuk előtt, a tengerparton. Andrea felbukkanása felborítja a két nővér életét. A szarnokoskodó Janet, a háborús özvegy valósággal kisajátítja az ideget, akibe a visszahúzó, szerényebb Ursula beleszeret. A férfi egyébként lengyel hegedűművész, aki Amerikába szeretne menni. A helybeliek rossz szemmel nézik az események alakulását, különösen, amikor Andrea összebarátkozik a közelben vakációzó orosz nővel. (port.hu)
2010. május 5.	Mementó színes, magyarul beszélő, amerikai thriller, 110 perc, 2000 16 éven aluliak számára nem ajánlott Leonard Shelby életét egyetlen cél vezérli: megtalálni azt, aki megölte és megerőszakolta feleségét, és bosszút állni haláláért. Leonard azonban egy furcsa, gyógyíthatatlan betegségben szenved. Amnéziás és a frissen szerzett élményekre is képtelen emlékezni. Egyetlen dologban biztos csupán: bosszút akar állni. Betegsége azonban különösen megnehezíti ezt. Polaroid képekkel dokumentálja minden lépését, névjegykártyák, dokumentumok, tetoválások segítségével próbálja összerakosgatni élete és a brutális gyilkosság darabkáit. A szálak egyre bonyolódnak, mindenki gyanúsá válik, talán még maga Leonard is. A nagy kérdés pedig még mindig nyitva áll: ki a gyilkos?
2010. május 19.	A róza neve (színes, magyarul beszélő, olasz-francia-NSZK thriller, 130 perc, 1986) 1379-ben Baskerville-i Vilmos ferences szerzetes és fiatal kísérője, Adson von Melk felkeresnek egy észak-itáliai bencés kolostort az Appenninek magányos völgyében. Útjuk egyházi feladat, egy teológiai vitát kell előkészíteniük. Pápai legátusok és ferences szerzetesek között kell a világi hatalmi törekvések, a földi javak gyűjtése és a krisztusi szegénységi fogadalom figyelembevételével az egyház szerepének kérdését tisztázni. Mielőtt azonban az előkészületeket megkezdhetnék, néhány titokzatos haláleset bolygatja föl a kolostor nyugodt életét. William nyomozni kezd, és a két látogató hamarosan felfedezi, hogy a közösségben az ájtatosság máza mögött titokzatos és gonosz dolgok történnek és a szerzetesek nem természetesen halállal haltak meg.
2010. június 2.	Az én kis falum színes, magyarul beszélő, csehszlovák vígjáték, 98 perc, 1985 A hajnali kód még nem szállt fel a városka házai közül. Kakasszó innen is, onnan is. Egy alacsony, pocakos ember lépked az utcán. Éleset fittyent, mire mellészegődik egy hosszú, nyurga fiú. Megpróbálja felvenni a köpcös férfi lépéseinek ritmusát, aki útközben még megjavítja a doktor úr Skodájának a motorját, s a kocsi nagy durrogások és rágások közepette elviharzik. Mialatt a rádióban a reggeli tornát közvetítik, hőseink már a teherautón zötykölődnek a tüzépeltre homokért... Ez a nap is úgy kezdődik, mint bármelyik másik, de ki sejtene előre, hogy ma az aranyzivű, ám hirtelen haragú Pavelnek betelik a pohár és szakít félkegyelmű kocskísérőjével, Otikkal. Pedig minden kalamajkának az oka Otik Pavel úrtól kapott fülvédője.

Az esélyegyenlőségi törvény és a nagyvállalatok

Magyarországon 2001 óta futó Legjobb Munkahely Felmérés 2005-től a következő állítás mentén is vizsgálja a dolgozók elégedettségét: "A vállalat nem tesz nemre, korra, bőrszínre, származásra, stb. vonatkozó megkülönböztetést a munkatársak között."

A fenti állításra adott válasz alapján elmondható, hogy számos vállalat esetében a munkavállalók jó része úgy érzi, hogy vállalatuk diszkriminál. A cégek pozitív hozzáállását önmagában igazolja a tény, hogy egy ilyen felmérésben részt vettek, ugyanakkor ezzel a problémával, vagyis, hogy a dolgozók egy része úgy érzi, hogy diszkriminál a vállalat, a cégek vezetése önmagában foglalkozni komolyabban nem kíván, ellenben úgy tűnik, hogy motiválhatónak tűnik a társadalmi felelősségvállalás problémakörén keresztül.

A Nevelők Háza Egyesület az Autonomia Alapítvány partnereként Európai Unió támogatással elindított egy projektet, melynek keretén belül láttathatjuk, hogy hol, mely területeken érzik leginkább a diszkriminációt nagyvállalatok munkavállalói.

Úgy gondoltuk, hogy a partneri, jószándékú, segítő hozzáállás célravezetőbb olyan cégeknél, ahol eleve megvan a nyitottság és fejlesztési akarat. A foglalkoztatás területén a piaci érdekek miatt a jó példák legalább annyira kényszerítő erejűek, mint a már elmérgesedett, büntetést maga után vonó antidiszkriminációs esetek precedens értékű pererei a notórius törvényszegők esetében.

Az eszköz, amivel a cégek számára vonzóvá tettük a programot az a társadalmi felelősségvállalás ügye. Ma Magyarországon, tapasztalatunk szerint a for-profit szervezetek számára az esélyegyenlőség kérdése nehezen értelmezhető, és semmiképpen sem olyan kérdés, amivel kiemelten foglalkozni szeretnének, vagyis ahhoz, hogy ezen a területen változást érjünk el, mindenképpen bátorítanunk kell őket.

Bizonyos cégméret felett minden tőzsdén jegyzett cégnél kötelező meg-

jeleníteni azt, hogy hogyan járulnak hozzá a társadalmi felelősségvállaláshoz, és ebben az esetben nem törvény határozza meg, hanem a tulajdonosok elvárása.

Épp ezért hiszünk abban, hogy egy hozzájuk közelebb álló területtel, mint amilyen a társadalmi felelősségvállalás kérdése, jobban érdekelté lehet tenni a cégvezetéseket, hogy aktívan részt vegyenek a projektben, és az elkötelezettségüket is könnyebb megteremteni így a marginalizálódott, munkaerőpiacról kiszoruló védett csoportok iránt.

Úgy alakítottuk ki a projekt módszertanát, hogy a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos fejlesztési, stratégia- és akcióalkotási lépések során esélyegyenlőségi területen is önreflexióra készítsük a munkaadókat. Hiszen nem lehet hiteles egy cég antidiszkriminációs törekvése, ha azt olyan módon dolgozták ki, hogy azzal kapcsolatban nem kérték ki a cég minden dolgozójának véleményét, illetve, ha a cég saját háza táján is volna mit tenni, vagyis a munkavállalók úgy érzik, hogy a "cég bort iszik és vizet prédikál", egyeseket tudatosan vagy akaratlanul diszkriminál.

Azt lehet tapasztalni, hogy az esélyegyenlőséget sértő döntések mögött a foglalkoztatás területén sokszor a tájékozatlanság áll. Nincsenek kellően

tisztába az törvény által védett célcsoportok helyzetével, az előítéletek miatt a munkaerő piacról kieső csoportok is értékes tagjaivá válhatnak egy munkaszervezetnek, ha arra esélyt kapnak.

A projekt keretében kérdőíves adatfelvételt végeztünk a cégek teljes dolgozói körében, mely megszondázta, hogy milyen esélyegyenlőségi problémát látnak szűkebb (vállalati) és tágabb környezetükben, melyre alapozva a cég kidolgozhatja középtávú esélyegyenlőségi és társadalmi felelősségvállalási stratégiáját. A kérdőívek eredményeinek feldolgozása után csoportos beszélgetést szerveztünk a kérdőívre beérkezett válaszok jobb megértésének érdekében, majd tájékoztattuk a felsővezetőket a felmérés eredményeiről, melynek részeként kiválasztódnak azok a marginalizálódott csoportok, amelyek problémáival a cég mélyrehatóbban akar foglalkozni a társadalmi felelősségvállalás keretében, illetve meghatározhatóvá válnak a cégen belüli esélyegyenlőségi problémák.

Ezt követően a kiválasztott területeken az esélyegyenlőségi törvényben meghatározott célcsoportokkal foglalkozó civil szervezeteket látogattunk meg terepen.

A projekt utolsó tevékenységként az egyes cégek támogatói csoportjai közösen fogalmaztak meg akcióterveket.

A csibészségről

Ugyan olyan kort élünk, mikor tudjuk, hogy bármi megtörténhet és annak épp ellenkezője is, anélkül, hogy bárkinek szeme rebbenne az egyre-másra napvilágra pattanó orbitális pofátlanságok hallatán, így hát vagyunk még páran, akik már akkor infarktus vagy agyvérzés közeli állapotba kerülünk, ha a TV távirányítóját a kezünkbe vesszük.

Hosszabb-rövidebb angliai kalandozásaim során minden egyes hazatérés annak reményében történt, hogy nem lehet annál már úgyszemint rosszabb, mint akkor, mikor elhagytam kicsi hazánkat. Minden egyes alkalommal tévedtem.

De az a mélység, melynek napjait éljük mindenén túltesz. Szűkebb életteremben – a magyar egészségügyként eufemizált bábeli zürzavarban – nap mint nap szembesülök érthetetlen, már-már gyomorforogató, indulatokat kavarázó csibészségekkel. Az éjszakai ügyeletek egyik apró bája, hogy a napi hajsza után egy cigire leülve olyan dolgokat is megtud az ember a rendszer nap-számaitól, a nővérektől, melyeket a rohanásban nehéz meghallani.

A szakmában már nagy öregnek számító, 38 éves asszistensnőnk mesélte – nem panaszként –, miszerint azért lett nővér, mert beteg ember mindig lesz, az ő munkájára ergo mindig számítanak. Annyit tett még hozzá, hogy azt persze sosem gondolta volna, hogy lesz idő, mikor ez senkit nem érdekel. Nem érdeklí a hozzátartozókat, akiket a gagyi percmédia tudatosan megvezetve orvos és nővérellenesnek állít be, nem érdeklí a felső vezetést, de persze nagy ívben tesz megbecsületlenségére a multi is, ahova kénytelen betérni megvásárolni a legszükségesebbeket. Egyedül a beteget érdeklí, aki – túlzás nélkül állíthatom – emberi mivoltát és méltóságát

köszönheti néki. Ez persze nagyon is felemelő, majdnem minden, de mégsem elég ahhoz, hogy pl. a gyereket megfelelő színvonalon taníttathassa – merthogy be kell látnunk: a csibészség az oktatásügyet sem hagyta magára. Álliberális, szemforgató reformok eredményeként az állami oktatás színvonala egyre mélyebbre süllyed, a túlterhelt és lealázott pedagógusok azokkal sem tudnak törődni, akikben volna még szikrája a tudásváagnak. De miért is beszélünk tudásvágról abban a világban, ahol östulok senkik „sztárok” lehetnek? Ahol testületileg elmarasztalt műsorok változatlan formában és igénytelen-séggel ontják az eszement példákat. Nincs konzekvencia. Illetve van: rajtunk csattan az ostor, ha mégsem tartjuk be az agymenéses kretének által kitalált szabályokat. Ahol magasrangú politikus inkább milliós pénzbüntetést fizet ki, de nem tartja magát a törvényhez. A hétköznapi csibészeknek pedig több sem kell, hiszen ha neki lehet, önékik miért nem? Tulajdonképpen nincs igazuk? Persze, hogy nincs, de ezt megmagyarázni esélytelen, hiszen nincs ellenpélda. Politikai oldaltól függetlenül lopják ki a szemünket, gondoljunk csak a hamvába halt költségtérítési törvényre. A nagy-szerű ígéretekre, s ha valami azokból véletlenül megvalósul, akkor indul az öntömjénezés.

Városunk büszkesége a temérdek építkezés. Nem keresem a logikát az útlezárásokban, lehet nincs is mit kutatnom, de tény: egyirányú utca csak nagyon kevés van azóta. A behajtani tilos tábla mintha kint sem lenne, jönnek a kocsik szembe, keresztül-kasul, s nem feltétlenül a lesötétített terepjárók, hanem rozogább tragacsok is, hiszen nincs következmény. A közterület fel-

ügyelet megbüntet, mert a házunk előtt a járdán állók (úgy, hogy azért a babakocsi, vagy kerekesszék elférjen), de szemet huny az egyirányú utcában forgalommal szemben parkoló kocsik felett. Mert megteheti. Erőből, törvény által támogatva. Akárcsak bukott politikusok, akik jól eltúrták, vagy hogy is mondták annak idején? Nincs annál visszataszítóbb, amikor azok osztják az ész, akik bizonyítottan híján vannak annak, görcsösen ragaszkodva hagymázás elképzeléseikhez, miközben a valóságról tán éppen direkt tudomást sem véve élvezik perc-hatalmuk meglehetősen kancsal pillanatait. Hiszen ez nekik jár, törvény szól róla.

Eszembe jut Móricz remekműve, a Rokonok. S az, hogy itt mifelénk Vadkeleten semmi sem változik, azaz valami mégis: a stílus. Ugyanakkor halvány reménysugár is felcsillan: ha így ment közel száz éve, akkor tán van esély még százra, vagy tán kicsivel többre. A TV-t meg be sem kapcsolom. Mert mielőtt a csibészségre történő felhívás úgy terjed, mint a rémes-hírhedt új influenza, érdemes preventív szemlélettel legalább házunk táján alkalmazni valami vakcinát, ami asszem nem más, mint az egyre fogyó és tán éppen a forgalmazó által nehezen elérhető becsület és felelősség.

Lapunk munkatársának, dr. Kanizsai Péternek november 2-án megszületett András János nevű fia. Ezúton gratulálunk és sok boldogságot kívánunk az egész családnak.

Pécs - Ars GEometrica 2009 M

Interakciók és Határátlépések a

(Pécsi Kulturális Központ)

Haász Katalin: Möbiusz-hologram 1.

Haász Katalin: Möbiusz-hologram 2.

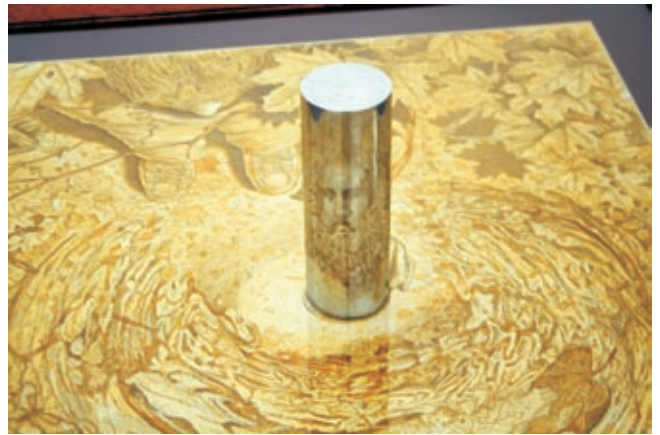
Orosz István kiállítása a Dómmúzeumban, 1.

Orosz István kiállítása a Dómmúzeumban, 2.

Orosz István kiállítása a Dómmúzeumban, 3.

Orosz István: Dionysos Anamorphosis

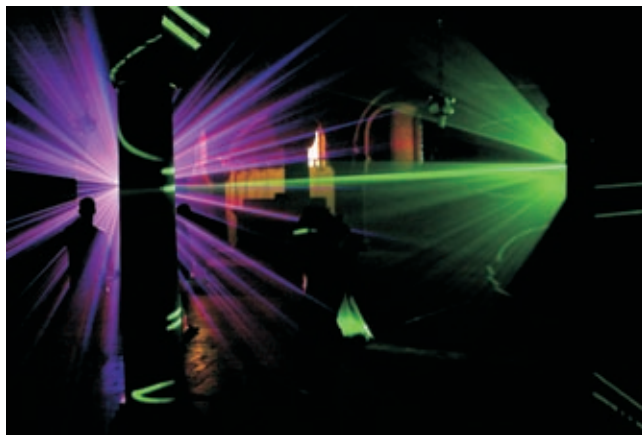
„A Pécs - Ars GEometrica 2009 a Bridges Pécs 2010 Világkonferencia (Pécsi Kulturális Központ, 2010. július 24-28.) előkészítő rendezvénye, a Kreativitás és Innováció európai évének hivatalos eseménye. A Pécs - Ars GEometrica programjainak, kiállításainak kurátora: Fenyvesi Kristóf
Fotók: Barkóczy Dávid”

Nemzetközi Találkozó és Műhely Művészetben és a Tudományban

(Pécs, 2009. június 18-21.)

Orosz István: Öreglik, installáció a Dómmúzeumban

Csáji Attila: Agnus Dei, lézer- és hanginstalláció a Pécsi Bazilika Altemplomában, 1.

Csáji Attila: Agnus Dei, lézer- és hanginstalláció a Pécsi Bazilika Altemplomában, 2.

Csáji Attila: Agnus Dei, lézer- és hanginstalláció a Pécsi Bazilika Altemplomában, 3.

Haász Katalin, Seval Sener és Nejla Alatas (Törökország) és a PTE Művészeti Kar hallgatóinak közös kamarakiállítását megnyitják: Dr. Ole Lislrud (Norvég Művészeti Akadémia) és Ferhan Kiziltepe (Törökország) a Pécsi Kulturális Központban

A PTE Művészeti Kar képzőművész hallgatóinak kurzuszáró kiállítása a Pécsi Kulturális Központban (oktatók: Hegyi Csaba és Fenyvesi Kristóf; kiállítók: Bali Franciska, Erdődy Anita, Kanics Dorottya, Korányi Barna, Nagy Sarolta, Oláh Boglárka, Thorday Filoména)

Szabó Ildikó (Apáczai Nevelési és Általános Művelődési Központ, általános iskolai tanár)

ÉlményMűhely – II. Kreatív Iskolanap az élményközpontú matematika-oktatásért a pécsi ANK-ban

Ezzel a címmel zajlott le 2009. szeptember közepén Pécsen immár második alkalommal, csaknem ötszáz diák részvételével az a különleges program, amelynek célja, hogy minél több iskola, iskolás, pedagógus, tudós és művész bevonásával tapasztalatokat, közös élményeket kínáljon a művészet és a tudomány kapcsolatára építve.

Az ÉlményMűhely

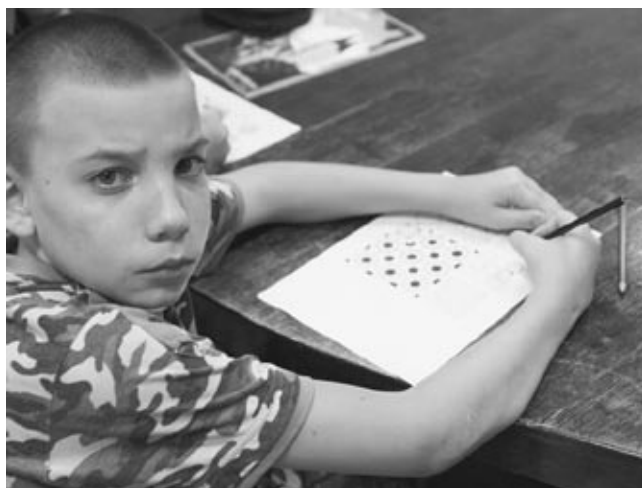
Az ÉlményMűhely vezető tanárai idén is a Pécs – Ars GEometrica Nemzetközi Találkozó és Workshop, a nyaranta szintén a városban megrendezett eseménysorozat neves résztvevői voltak, akikhez az ÉlményMűhely keretében az ANK 1. Számú Általános Iskola tanárai is csatlakoztak, saját kutatásaikon alapuló innovatív tanóráik, műhelyeik bemutatásával.

Immár második alkalommal tapasztalhattuk, hogy mind a gyerekek, mind a tanárok gyakran átéli a FLOW-élményt a foglalkozások közben. A művészet és a tudomány kapcsolatából születő eredmények pedagógiai alkalmazása pedig elősegíti a gyerekek számára hatékonyabb tapasztalatszerzést, a közös élményeket. Az ÉlményMűhely során a gyerekek, pedagógusok, művészek, tudósok között valóságos párbeszéd jön létre, mely interakció segíti a személyközi, iskolaközi, pedagógusi és munkaközösségi kapcsolatok erősödését, valamint fejleszti a gyerekek kreativitását, és pozitívan hat vissza a hagyományos tanórákra is a közös élményeken keresztül.

A Geometrikus Ugróiskola

A nyári Ars Geometrica konferencián, ahol hallgatóként vettem részt, került kiállításra az a „Geometrikus Ugróiskola” című tárgysorozat, amelyet Bali Franciska készített el a konferenciához kapcsolódó „Interakciók és határátlépések a művészetben és a tudományban” című egyetemi kurzus hallgatójaként. A kurzus teljesítéseként elkészített alkotás nem más, mint a matematikusok és a filozófusok által egyaránt jól ismert, híres öt platóni test nagyméretű modellje, amelynek oldallapjait – egy szellemes megoldás segítségével – síkban kiteríthetjük, és – az ifjú alkotóművész játékos invenciója szerint – az így nyert „geometrikus ugróiskolákat” akár játékként is kipróbálhatjuk. Az alkotás már a konferencián kiállítva előhívta még a felnőtt matematikusokból és művészekből is a mosolyt és a játékoságot. Többen is kipróbálták az ugróiskolát. Ekkor fogalmazódott meg bennem, hogy milyen jó volna az iskolában ezzel az eszközzel megtanítani a sokszor csak nehezen elsajátítható tananyagot, nevezetesen a mértani testek és a hálózat fogalmának összekapcsolását, ami komoly absztrakciós képességeket igényel a gyerekektől.

A második pécsi ÉlményMűhely keretében aztán lehetőséget kaptam arra, hogy harmadik osztályos tanulókkal egy bemutató óra keretében valóban kipróbálhassuk ezt az izgalmas eszközt, amely hatékonyan ötvözi a térszemlélet fejlesztését a játékos tanulás alapelveivel. A bemutató órán résztvevő osztály tanárával, Hajnal Évával közösen megtervezett óra nagyon jól sikerült. A gyerekek a szép, és egyben titokzatos platóni testeket széthajtogatták, és kijártak öt ugróiskolát, miközben megtapasztalták tulajdonságaikat és megtanulták szépen hangzó görög neveiket. A felsős tanulóknak aztán később a fizika terem vitrinjében látva mindezeket a „kiállítási tárgyakat”, a fizikai alapfogalmak összekapcsolására alkalmazták az ugróiskolát, és találtak ki újabb játékszabályokat. Így jött létre a művészet és tudomány közötti valóságos párbeszéd és innováció, amely felébresztette a kreativitást tanárban, diákban egyaránt, egy szép és ötletes interaktív művészi alkotásnak köszönhetően.

A félhold fakó fénye Pécs felett

Pécs városa a történelem során nagyon sok tragikusan nehéz időszakot vészt át. Ilyen volt a 143 évig tartó oszmán uralom is. Most mégis visszaforgatom az idő kerekét négy és fél évszázaddal. Nem tagadom, a Kelet varázsa mindig is vonzásában tartott, így azután nem csoda hogy írásaimban gyakran idézem a törökkori Pécs tragikusan izgalmas történetét.

No, de kezdjük az elején. 1543 júniusában önként megnyitották a kapukat az oszmán sereg előtt. Ahogy ez általában lenni szokott, a gazdagok és az előkelőségek elmenekültek (mivel a város önként adta meg magát, részükre szabad elvonulást biztosítottak a török vezérek).

Az egyszerűbb, magyar városi lakosság és a szegények azonban továbbra is a meghódított városban maradtak. Velük szemben, mai nyelven szólva, a hódítók igazi apartheid politikát vezettek be, vagyis a belvárosból száműzték őket, és az új lakóhelyüket a meredek Havihegy szikláinak alatt, a tajtékozva alárohánót Tettye patak partján jelölték ki. Itt azután az ún. Malomszeg (amelyet a középkorban malomsédnek is hívtak) húzták fel nyomorúságos, döngöltfalú, sárral tapasztott, kezdetleges kunyhókat a kirekesztett páriák.

Jogaik gyakorlatilag nem voltak, életükkel nemigen kellett elszámolni senkinek sem. Ügyes-bajos dolgaikkal a közülük megválasztott elöljáró, a bíró foglalkozott. Az előkelő török kádi csak a törökök ügyében ítélt.

A császár által kihirdetett rengeteg adót – volt belőlük bőven választék – kegyetlenül bevasalták tőlük. Még enyhe büntetésnek számított a megkorbácsolás és a különböző megalázó testi fenyegetések alkalmazása. Rosszabb esetben az egész családot rabszolgaként elhurcolták, hogy azután értékesítsék valamelyik keleti emberkufár piacon.

Pécs belvárosa az itt letelepedett gazdag basák, bégek, kereskedők hasznára és örömeire igazi gazdag muzulmán kereskedő várossá alakult át.

A kanizsai vilajet részeként szandzsákbégi székhellyé lépett elő.

Evliya Cselebi (1611-1687) török világotutazó és történetíró így látta az akkori pécsi belvárost:

A városban „400 mesterember boltja van. A Sötétség császi (Karanlik császi) nevű helyen rőfös boltok (bedesztan dükjánlári) módjára, India és Jemen híres áruai találhatóak. Noha kevés boltja van, e város mégis felülmúlja a végvidék minden szövetáru csarnokát.”

Bolt nem volt sok, de annál híresebbek voltak ebben a korban a pécsi vásárok.

Az első időkben rengeteg készáru cikk jött keletről, mivel a törökök nem foglalkoztak kézműiparral.

Evliya Cselebi idejében azonban ez már nem így volt.

„A Budai kapun kívül, a vizek partján egy tímárműhely van, mely mint ha az anatóliai Afiun-Karahiszár tímárműhelye volna.”

A közelmúltban az Ágoston téren a régészek jóvoltából egy csodálatos,

14. századbéli katedrális és kolostor romjai kerültek napvilágra. Több dolog látszik valószínűnek:

Az Evliya Cselebi által leírt tímárműhely az említett templom lerombolt anyagából került felépítésre.

A török mesterek a Tettye patak vizét használták a bőrök kidolgozása során.

Az itt feldolgozott bőroket azután török lábbeli készítő vargák (csizma, papucs, saru stb.) szabták, varrták kelendő pécsi vásári árucikké.

Erre az időre vezethető vissza a pécsi rézművesség kialakulása is, ugyanis a muszlimok nem használtak nemesfémekből készült edényeket.

Keresett cikkek voltak a pécsi vásárokon a török fazekasok színes ólommal bevont kerámia edényei is. Az egyszerűbbeket a köznépi vásárolta, a díszesebbeket, amelyeket cifra, kacskaringós keleti mintákkal láttak el, a török uraságok asztalára kerültek.

Bizonyára a fentiekén kívül még sok minden árucikk dicsérte a pécsi török mesteremberek munkáját. Mindenesetre a hódítók kiűzése utáni (1686) városi céhiparnak a török kézműipar vethette meg az alapjait. De ez már egy másik történet.

Kik is vagyunk Mi?

Megannyi mű készült már a nonprofit szervezetek világáról – de java részük monografikus igényű metateoretikus vállalkozás, melyet épp a tárgyalt, épp a tematizált világ lakói nem tudnak igazán használni – mert ugyan Róluk szól, de nem Velük, Értük nyilvánul meg, és nem számukra való ismeretekhez segít. Talán épp ezek hatására ma már az ismétlés veszélye nélkül nehéz olyan területet találni a civil szervezetek világáról, amely az elemzői figyelmet tekintve „érintetlen”. Ez a könyv a magyar nonprofit szervezetek rendszerváltás utáni fejlődését mutatja, pontosabban inkább összegzi azt, arra vállalkozik, ami eddig kimaradt, vagy amiről kevés szó esett, azonban más-hogy, másképp és főleg más nézőpontból mutatja meg a civil szervezetek szereplőit és tevékenységüket.

A kilencvenes évek második felére hazánkban is markánsan kirajzolódtak a civil szektor határvonalai, emellett a szektorban mélyreható változások mentek végbe a szervezetek megerősödésével, gazdasági szerepük növekedésével, az érdekcsoportok társadalmi legitimációjának stabilizációjával. A nonprofit szektor számbeli növekedése mögött ugyan még nincs szó a társadalmi cselekvésben elfoglalt stabil hely kialakulásáról, illetve stabilitásáról. A szektor megerősödése, amely következik számbeli növekedéséből, a szektor differenciálódását is magába rejt. Ezt a nehezen lehatárolható és folyamatosan változó „teret” különböző gazdasági, politikai, szakmai- és magánérdekek sokasága alakítja, fejleszt, amelynek elemeiből számtalan kombinációban rekonstruálhatjuk a hazai civil szervezetek világát.

A társadalom-politikai innovációk között kimagasló jelentősége van a civil társadalom szerveződéseinek, azok számának gyarapodásának és terjedésének a településhálózat egyes szintjein. Ezek a közösségi szervezetek egyrészt jelzik a lokális társadalom aktivitását, annak főbb érdeklődési és kötődési pontjait, másrészt érzékeltetik a

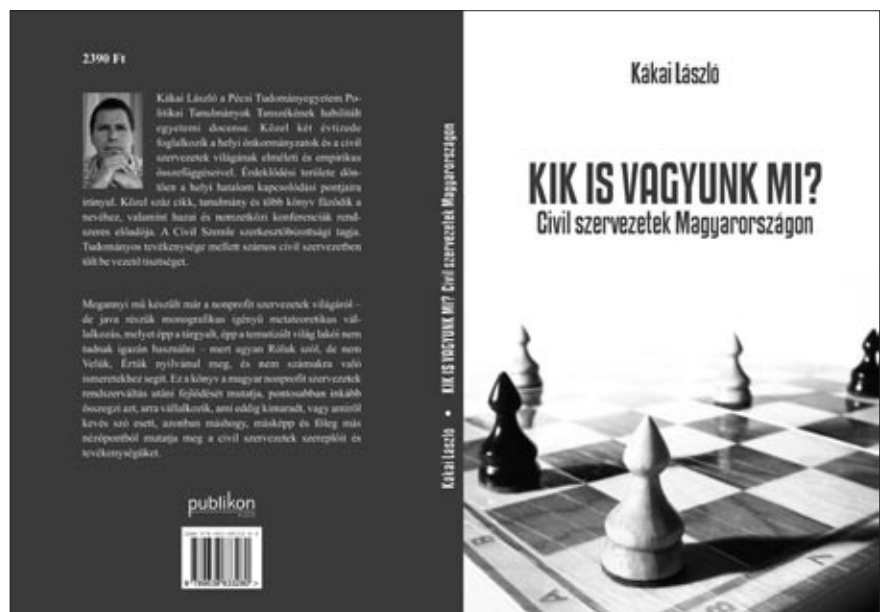
lakosság fogékonyságát, támogatási képességét a nem gazdasági szférák iránt. A különböző civil szervezetek (pl. gazdasági, szociális, környezetvédelmi, kulturális, oktatási stb.) az európai tapasztalatok alapján alapvető szerepet játszhatnak olyan regionális, megyei szintű gazdasági-társadalmi programok kidolgozásában, végrehajtásában és ellenőrzésében, amelyek csökkentik az egyes településtípusok, társadalmi csoportok, szektorok és vállalkozási formák közötti különbségeket és elensúlyozzák a társadalmi-gazdasági kirekesztés különböző formáit. A civil szervezetek részvétele a regionális, megyei, városi fejlesztésekben tágabb értelmezési keretbe helyezi a gazdasági fejlesztési programokat, bevonva abba különböző szociális, környezetvédelmi, diszkrimináció-ellenes és egyéb szempontokat. A regionális, megyei, városi civil szervezetek emellett alakítói lehetnek új kapcsolati hálók létrejöttének is. Ezek az új kapcsolati hálók települési- illetve térszerkezeteken belül új típusú együttműködési formák kialakulását segíthetik elő a régiók, megyék, városok állami, gazdasági és civil szereplői között, s tágabban, az országos és a transznacionális-európai szintek szereplői között is.

Mint a fenti rövid bevezető is jelzi, folyamatosan változó, faladatait, funk-

cióit tekintve sokszínű és feladatú szerveződéseként határozhatjuk meg a civil szervezeteket. Éppen ezért nagyon nehéz pontos képet alkotni a szervezetrendszer egészéről, hiszen ha ezt a „bonyolult” rendszert elemeire bontjuk, akkor inkább lokális kapcsolatot, problémákat és jellegzetességeket látunk, ami az általános következtetések levonását teszik lehetetlenné. Ezzel szemben, ha a szektort makroszinten vizsgáljuk, akkor a makro-adatok a szektor „puha” összefüggéseit rejtik el, ami szintén rossz értelmezési keretet eredményezhet! Ezért talán a legheylesebben akkor járunk el, ha az egyes elemeket vizsgálva, jellemezve próbáljuk összerakni világunkat, megérteni azokat az interakciókat, kapcsolatokat, amelyek összefűzik ezeket a szervezeteket nagyobb összetett rendszereket alkotva belőlük.

A kötetben – rendhagyó módon – néhány olyan területen igyekszem bemutatni a civil szervezetek szerepét, funkcióit, kapcsolódási pontjait, amelynek révén talán pontosabb és összetettebb képet kaphatunk a hazai nonprofit szervezetek helyéről, önképéről, erősségeiről és gyengeségeiről.

A kötet adatai: Kákai László: Kik vagyunk Mi? Civil szervezetek Magyarországon. Pécs, Publikon kiadó. Megrendelhető: www.publikon.hu

PÁLYÁZATI AJÁNLÓ

„Izzócseré program” az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklése, az éghajlatváltozás következményeihez való alkalmazkodóképesség javítása, továbbá a klímaturtudatosság erősítése céljából.

Kiíró: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

Beadási határidő: 2010. január 15.

A pályázat célja: Az ENSZ éghajlat változási keretegyezménye és annak kiotói jegyzőkönyve, a Nemzeti Éghajlat változási Stratégia, a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia, valamint a Nemzeti Környezetvédelmi Program alapvetően jelöli ki a globális klímaváltozásra választ adó, Magyarország középtávú klímapolitikáját meghatározó főbb cselekvési irányokat. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését, az éghajlatváltozás következményeihez való alkalmazkodóképesség javítását, továbbá a klímaturtudatosság erősítését, mely kiemelt kormányzati feladat, jelen pályázati kiírás kívánja elősegíteni. Továbbá cél a szociálisan legsérülékenyebb társadalmi csoportok, és a költségvetési szervek, valamint a nem állami, nem helyi önkormányzati szervek által fenntartott óvodák, – akik számára a kis fogyasztású, energiatakarékos izzók megismerése és azok cseréje saját erőből nehezen megoldható – támogatása.

Pályázók köre: Jelen pályázati forrásból (továbbiakban Kövi) támogatást a Magyarországon 2007. december 1. napja előtt bejegyzett, az 1997. évi CLVI. törvény hatálya alá tartozó, az **alapító okiratban/alapszabályban rögzítetten** szociális, családsegítési, időskorúak gondozását ellátó, hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítését célzó közhasznú tevékenységet folytató közhasznú alapítványok, egyesületek kaphatnak

- ezen belül is az alapszabályban nevesítetten a nagycsaládosok érdekvédelmét, segítségét, támogatását megvalósító,
- valamint az időskorúak gondozását, segítségét és érdekvédelmét megvalósító közhasznú szervezetek.

Valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 24. § (1)-ben foglaltaknak megfelelő, belföldi székhelyű a költségvetési szervek, valamint nem állami, nem helyi önkormányzati szervek által fenntartott óvodák feladat-ellátási helyenként kaphatnak támogatást.

A támogatás formája: Vissza nem térítendő, célzott, előfinanszírozott pénzbeli támogatás energiatakarékos fényforrások (továbbiakban a köznyelv szerint: „izzók”) vásárlására. A támogatás keretében vásárolt izzókkal azonos darabszámú működőképes hagyományos gömbizzók begyűjtése és leadása.

A pályázat benyújtása: A pályázati adatlap a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium hivatalos web oldaláról (www.kvvm.hu) tölthető le. A **pályázati adatlapot** számítógéppel maradéktalanul kitöltve (kézi kitöltés nem elfogadható!) és **cégszerű aláírással ellátva, az előírt** - és a pályázó szervezet cégszerű aláírásával ellátott - **mellékletekkel együtt** szkennelt (elsősorban pdf., vagy tif). formátumban, a kitöltött pályázati adatlap Excel formátumú változatával együtt kell benyújtani, az alábbi email címre: izzocsera@mail.kvvm.hu

További információ: www.kvvm.hu

Egész életen át tartó tanulás program / Leonardo mobilitás

Kiíró: Európai Bizottság

Pályázatkezelő: Tempus Közalapítvány

Beadási határidő: 2010. február 5.

A mobilitási projektek célja a szakmai alap- és továbbképzés európai jellegének erősítése, valamint az elméleti és gyakorlati szakmai tudás és a szaknyelvi készségek fejlesztésének elősegítése. E pályázattípus többek között lehetővé teszi a szakképzés különböző szereplői, így az oktatási és a gazdasági szféra közötti együttműködést.

Támogatható tevékenységek:

A külföldi szakmai gyakorlat olyan gyakorlattal és/vagy képzéssel töltött időszak, amelyet a résztvevő (a kedvezményezett) egy külföldi fogadó intézményben (vállalat és/vagy szakképző intézmény) tölt.

Ezalatt az időszak alatt a kedvezményezettnek alkalma nyílik munkatapasztalat szerzésére, szakmai tudásának és készségeinek fejlesztésére, valamely idegen nyelv gyakorlására – mindez jelentősen növeli munkaerő-piaci esélyeit.

A tanulmányutak képzőintézmények és vállalatok közötti mobilitási tevékenységek, melyek a szakképzésben dolgozók számára nyújtanak lehetőséget arra, hogy tudásukat és tapasztalataikat más országokban, eltérő szervezeti körülmények között hasznosíthassák, illetve azokat tovább gyarapíthassák. A tanulmányutak célja továbbá az oktatási és gazdasági szféra közötti tapasztalatcseré, a technológiai és tudományos újítások átvitele. A program fontos eleme, hogy a külföldi út a kedvezményezett számára szakmai továbbképzést jelent.

További információ: Tempus Közalapítvány 1093 Budapest, Lónyay u. 31. Infóvonal: (06 1) 237 13 20

E-mail: info@tpf.hu, Web: www.tka.hu

A SozialMarie felhívása

Kiíró: Unruhe Privatstiftung

Beadási határidő: 2010. február 13.

Egy rangos bécsi alapítvány immár hatodik alkalommal fogad be magyarországi pályázatokat is arra, hogy megkeresse a 2010-évi díjára legérdemesebb társadalmi vállalkozókat. Pályázhatnak olyan Magyarországon futó projektek, amelyek valamely égető társadalmi problémára adnak kreatív választ és a hazai körülmények között innovatívak, egyszersmind fenntarthatóak. A kiíró különös hangsúlyt helyez arra, hogy idén a civilvilág és a közigazgatás mellett az üzleti szférából is érkezzenek pályázatok a cégek társadalmi felelősségvállalásának témakörében. A pályázatok anyanyelven is beadhatóak (lehetőség szerint német vagy angol nyelvű fordítás kíséretében). Az Ausztria szerzte médiaeseménynek számító díjátadás 2010. május elsején lesz Bécsben. A kiíró szervezet szakmai presztízse okán a nyertesek és helyezettük számára további pályázati lehetőségek nyílnak meg. A pályázati felhívás elolvasható németül és angolul: <http://www.sozialmarie.org>

Európa a polgárokért program / Civil szervezetek által kezdeményezett projektek

Kiíró: Európai Bizottság

Pályázatkezelő: Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (Brüsszel)

Beadási határidő: 2010. február 15.

Pályázhatnak: nem kormányzati szervezetek, a tevékenységeiket helyi, regionális, nemzeti vagy európai szinten kifejtő jogállással (jogi személyiséggel) rendelkező civil társadalmi szervezetek

Az alprogram célja: Különböző részt vevő országokból származó civil társadalmi szervezetek konkrét projektjeinek támogatása. Különbéféle helyi, regionális, nemzeti vagy európai szinten létrehozott szervezetek vehetnek részt benne. A projekteknek közérdekű kérdések megismertetésére, illetve az európai szintű együttműködés vagy koordináció révén elérhető konkrét megoldásokra kell törekedniük.

Támogatható tevékenységek:

A különböző országokban működő civil szervezetek projektjeinek tárgya lehet:

egy konkrét tevékenység: pl. szeminárium, tematikus műhelymegbeszélés, kiadvány, információs kampány, művészeti műhely, amatőr sporthoz kötődő tevékenység, képzés, kiállítás, stb.;

vita: bevonva pl. a részt vevő szervezetek tagjait, más civil szervezeteket, egyéb szervezeteket, döntéshozókat, állampolgárokat, stb.;

közös gondolkodás: az európai értékekről, az európai polgárságról és a demokráciáról, bevonva szakértőket, döntéshozókat, polgárokat, pl. egy kollokvium keretében;

hálózatosodás: az adott területen működő több szervezet tartós hálózata.

Részletes pályázati felhívás és további információ: Tempus Közalapítvány: www.tka.hu.

A pályázatokat az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) kezeli.

További információ található még az Európai Bizottság honlapján: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/activecitizenship/index_en.htm

Egész életen át tartó tanulás program / Leonardo partnerségek

Kiíró: Európai Bizottság

Pályázatkezelő: Tempus Közalapítvány

Beadási határidő: 2010. február 19.

Pályázhatnak: szakképzésben érintett intézmények

A partnerségek átmenetet képeznek a Leonardo mobilitás és az innováció fejlesztés / innovációtranszfer pályázattípusok között. Ezen együttműködések célja az **egymástól tanulás, jó gyakorlatok átvétele, közös tapasztalatok cseréje szakképzési témában.**

A 2 éves projektek során több ország partnerintézményei működnek együtt. Egy adott témára koncentrálni kiutazásokat, partnertalálkozókat szerveznek egymáshoz, ahol a témára vonatkozó megbeszéléseket tartanak, közösen dolgoznak egy kisebb projekteredményen, mely lehet tanulmány, honlap, CD, konferencia, képzési anyag stb. A projekt futamidejének többi részében pedig saját intézményükben dolgoznak az adott témán, majd az elért tapasztalatokat összegzik, értékelik, a tapasztalatokat megosztják, terjesztik.

A korábban már ismert Comenius „*Iskolai együttműködések*” és Grundtvig „*Tanulási kapcsolatok*” projektekhez hasonlóan **adott számú mobilitáshoz kapcsolódóan lehet támogatást igényelni** (átalány összegek, *minimum* 4, 8, 12 vagy 24 kiutazás megvalósítása), a partnerek azonban kisebb „projekterméken”, eredményen is dolgoznak („projektermék” lehet egy tanulmány / honlap / felmérés / CD stb.). A projektekben a szakképzésben tanulók aktív részvételére, tanulók és oktatók közös projektmunkájának megvalósítására, a képzőintézmények és a vállalati szféra kooperációjára is lehetőség van.

A projektek időtartama 2 év, minimum 3 ország 3 intézményének részvétele szükséges.

További információ: Tempus Közalapítvány, 1093 Budapest, Lónyay u. 31. Infóvonal: (06 1) 237 13 20

E-mail: info@tpf.hu Web: www.tka.hu

Grundtvig: Multilaterális projektek - a felnőttoktatási kínálat javítása és bővítése közös projektmunka révén

Kiíró: Európai Bizottság

Pályázatkezelő: Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (Brüsszel)

Beadási határidő: 2010. február 26.

Pályázhatnak: felnőttoktatással foglalkozó intézmények, szervezetek

Az alprogram célja:

Az európai projektek célja újszerű, fenntartható és terjeszthető eredmények létrehozása a Grundtvig program prioritási területein belül.

A programban résztvevő országok köre: a 27 európai uniós tagország, a 3 EFTA ország (Norvégia, Izland, Lichtenstein), Törökország

Támogatható tevékenységek:

A részt vevő intézményeknek megfelelő szakértelemmel és hatáskörrel kell rendelkezniük a projekt témájában.

A pályázásra jogosultak köre:

Felnőttoktatással foglalkozó intézmények, szervezetek.

2010-től ez az akció nyitott az Egész életen át tartó tanulás programban részt nem vevő országokból való partnerszervezetek számára is, azzal a megkötéssel, hogy ilyen szervezet nem lehet a koordinátor intézmény.

A pályázat menete:

A többoldalú projektekre vonatkozó pályázatokat közvetlenül az Európai Bizottság Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó

Ügynökséghez kell benyújtani. További információ a pályázati felhívásban és az Európai Bizottság Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökségének honlapján. :

<http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>

Európai Drog Megelőzési Díj / European Drug Prevention Prize 2010

Kiíró: Európa Tanács

Beérkezési határidő: 2010. március 31.

Pályázhat: A projektben egynél több résztvevő formális szervezet legyen (dokumentálni kell). A projektgazda lehet kormányzati támogatottságú vagy nem kormányzati (NGO) szervezet, jöhet a privát szektorból vagy helyi szervezetek, illetve önkéntesek köréből. Pályázni 47 tagállamból lehet.

A Pompidou Csoport Európai Drog Megelőzés Díj 2010 címmel pályázati felhívást hirdet. E negyedik alkalommal a Díj kiosztása Strassbourgbán a Miniszteri találkozón lesz 2010. november 3-4-én. Első alkalom, hogy az Európa Tanács mind a 47 tagállamból fogadják a pályázatokat.

A projektek aktuálisak legyenek, és lehetőleg leginnovatívabbak legyenek, fiatalok szervezzék gyerekeknek, illetve fiatalok részére. Három ifjúsági projekt lesz jutalmazva, munkájukért egyenként trófeát, diplomát és 5000 eurót kapnak.

A pályázatoknak 2010. március 31-re kell beérkezni a Pompidou Csoport titkárságára. Angolul vagy francia nyelven lehet benyújtani, és a preventionprize2010@coe.int e-mailcímrre is el kell küldeni. A pályázati adatlapok is e címről kérhetők.

Pályázati feltételek: 1. A projekt, mellyel a Díjra pályáznak, az Európa Tanács egy vagy több tagállamában folyjon jelenleg is, és e földrajzi határokon kívülről nem lehet pályázni.

2. A projektben egynél több résztvevő formális szervezet legyen (dokumentálni kell). A projektgazda lehet kormányzati támogatottságú vagy nem kormányzati (NGO) szervezet, jöhet a privát szektorból vagy helyi szervezetek, illetve önkéntesek köréből.

3. A projektnek egészében és főként a drog megelőzéséről kell szólnia. (A drog prevenció fogalma széles körben értelmezhető és elfogadható).

4. A projektben 25 év alatti fiataloknak is részt kell venni.

További információ a Pompidou Csoport honlapján található: <http://www.coe.int/pompidou>

Az év akadálymentes épülete 2009

Kiíró: Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium

Beadási határidő: 2010. január 29.

Pályázhat: új megvalósítású vagy felújított közhasználatú épület (épületrész) tulajdonosai A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Építésügyi és Építészeti Főosztálya „AZ ÉV AKADÁLYMENTES ÉPÜLETE 2009” címmel építészeti nivódíj pályázatot hirdet. A pályázatra olyan új megvalósítású vagy felújított közhasználatú épülettel (épületrész-szel) lehet jelentkezni, amelynél az akadálymentes használat feltételeit komplex módon, illetve magas színvonalon biztosították, és amely használatbavételi engedéllyel rendelkezik.

Elismerésben az épületek építetői, tervezői és kivitelezői részesülnek. A pályázatokat az alábbi címre kell benyújtani, illetve beküldeni: VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft. „Az év akadálymentes épülete 2009” építészeti nivódíj pályázat, 1111 Budapest, Budafoki út 59.

A részletes pályázati kiírás és mellékletei hozzáférhetők: <http://www.nfgm.gov.hu>, <http://www.vati.hu>, <http://www.e-epites.hu>, <http://www.terport.hu>

Megyesi Schwartz Éva

A Pécsi Szemle Várostartörténeti Alapítvány (7626 Pécs, Búza tér 8., adószáma: 18319138-1-02) kuratóriuma ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik 2008 évi adójuk 1%-át, összesen 72 442.- forintot felajánlották a Pécsi Szemle Várostartörténeti Alapítvány számára, melyet a lap működésének ügyintézésére fordítunk.

Az Asztmások, Allergiások Baranyai Egyesülete (Pécs, dr. Veress E. u. 6., adószám: 18307759-1-02) ezúton köszöni meg mindazoknak, akik a 2007. évben személyi jövedelemadójuk 1 %-át egyesületünknek ajánlották fel, összesen 95.110 Ft értékben.

Az összeget az alábbiak szerint használtuk fel:

Jelentős részét, 69.200 Ft-ot a klubok programjaira - a városi és megyei klub tagsága szigetvári gyógyfürdőbe szervezett kirándulásához, autóbusz költségre (36.000 Ft-ot), Szülői Klubunk által szervezett gyermeknapi, hétfégi (2 napos) családi programunkhoz pályázaton elnyert összeggel együtt (33.200 Ft-ot) használtunk fel.

Fenntartásra 25.910 Ft-ot (telefonköltség, irodaszerek) használtunk fel. Közösségi programjainkhoz kérjük és

várjuk további támogató felajánlásukat.

A Pécsi Magyar-Orosz Társaság (7624 Pécs, Szent István tér 17. adószám: 18311123-1-02) tagjai nevében köszönjük támogatóinknak, hogy 2007 évi szja 1%-val támogattak bennünket. Az adományozott 114.393 Ft-ot kulturális és hagyományörző programjaink szervezésére, valamint működésünkre fordítottuk. Kérjük, hogy továbbra is támogassák társaságunk tevékenységét.

A PMOT vezetősége

A Baranya – Devon Társaság (adószám: 18306734-1-02) ezúton köszöni támogatóinak az 1%-os SZJA felajánlását.

A felajánlott 48.220 Ft-ból 2.900 Ft-t, működésre fordítottuk a többi tartalékot.

A Baranya Barátainak Köre (adószám: 18312258-1-02) ezúton köszöni támogatóinak az 1%-os SZJA felajánlását.

A felajánlott 219.851 Ft-ból 171.406 Ft-t karitatív célra, 48.445 Ft-t működésre fordítottunk.

Az Endokrin és anyagcsere betegekért Közhasznú Alapítvány (7634 Pécs, Keskeny d. 7. adószám: 18326945-1-02) ezúton szeretne köszönetet mondani minden támogatójának, közöttük azoknak, akik a 2008. évben a SZJA-juk 1%-át, összesen 166.251 Ft-ot felajánlották. A felajánlott összeget az alapítvány az alapító okiratban rögzített céljaira használta fel.

Támogatásukkal hozzájárultak a betegellátás színvonalának javításához. Továbbra is számítunk önzetlen és nagylelkű támogatásukra.”

A Pro Pannonia Kiadói Alapítvány (7621 Pécs, Király u. 33.; adószám: 19031903-2-02) köszönetet mond mindazoknak, akik 2007. évi személyi jövedelemadójuk 1%-ával az alapítvány működését támogatták, amelyet az Irodalmunk forrásai sorozat kiadására fordítottunk.

A Pécsi Szemle Várostartörténeti Alapítvány és az Endokrin és anyagcsere betegekért Közhasznú Alapítvány 2008. évi közhasznúsági jelentése megtalálható a www.civilhaz-pecs.hu honlapon.

A CIVIL KORZÓ előfizethető az alábbi megrendelő visszaküldésével (Nevelők Háza Egyesület, 7624 Pécs, Szent István tér 17.)

és a díj befizetésével (átutalással a 11731001-20201519 számlaszámra, csekken, vagy személyesen. Igény esetén csekket küldünk.

Az előfizetési díj 1250 Ft/év (10 szám).

MEGRENDELŐ

Számlázási cím

Megrendelő neve:

Irányítószám: Település:

Utca, házszám:

Telefon: Fax: Email:

Postázási cím (ha más mint a számlázási cím)

Megrendelő neve:

Irányítószám: Település:

Utca, házszám:

Telefon: Fax: Email:

Dátum:

Megrendelő aláírása:

A Nevelők Háza Egyesület szolgáltatásai

7624 Pécs, Szent István tér 17.
Tel./Fax: 72/ 315-679, 215-543
E-mail: nevhaz@t-online.hu, civilhaz@civilhaz-pecs.hu
Web: www.civilhaz-pecs.hu

A Baranya megyei civil szolgáltató központ működtetéséhez kapcsolódó feladatok

- 1) Elősegíti a civil szervezetek és a megyei, települési, valamint kisebbségi önkormányzatok együttműködését, a civil szervezetek közreműködését az önkormányzati döntés-előkészítésben, döntéshozatalban. Pl. rendszeres, intézményes egyeztető párbeszéd-fórumok, kerekasztalok létrehozásának ösztönzése; a közfeladat-kihelyezés gyakorlatának szorgalmazása, elősegítése; helyi önkormányzati civil referenci státuszok kialakításának ösztönzése.
- 2) Folyamatos működésű szakmai tanácsadói rendszer megvalósítása:
 - a. jogi, közhasznúsági,
 - b. pénzügyi, könyvelési, adózási kérdésekben,
 - c. pályázati módszerekre, technikákra vonatkozóan,
 - d. Közösségi Technológia Központ működtetése.
- 3) Képzések megvalósítása, a helyi civil szervezeteket leginkább érintő témákban (pl. szervezeti, menedzselési kérdések, kapcsolatépítési, szponzorszervezési technikák, pályázatkészítési tudnivalók, EU-s témakörök stb.).
- 4) Folyamatos információszolgáltatás biztosítása: adatbázis építése, rendszeres aktualizálása és rendelkezésre bocsátása (együttműködve a többi civil szolgáltató központtal az erre a célra fenntartott intraneten, valamint a civil szolgáltató központ honlapján), különösen a következő területeken:
 - a. a megye civil szervezeti regisztere,
 - b. pályázati lehetőségek, kiírások, űrlapok biztosítása,
 - c. megyei ernyőszervezeti nyilvántartás,
 - d. megyei szakértői, előadói lista.
- 5) Civilszakmai dokumentációtár építése: könyvek, segédanyagok, audiovizuális anyagok gyűjtése, kölcsönzése, valamint az elektronikusan rendelkezésre álló, szabadon terjeszthető anyagok bemutatása a civil szolgáltató központ honlapján.
- 6) Rendszeres kapcsolattartás a civil szervezetek széles körével elektronikus vagy nyomtatott hírlevél kiadása keretében.
- 7) Az információ-szolgáltatás keretében a civil szolgáltató központ tevékenységével összefüggő információk közzététele érdekében internetes honlapot szerkeszt, illetve azt folyamatosan aktualizálja. A honlapon fel kell tüntetni a programmal kapcsolatos leglényegesebb információkat, az igénybe vehető szolgáltatásokat, azok helyét, idejét, módját, ellenértékét, egyéb feltételeit.
- 8) Konkrét tevékenységi együttműködést alakít ki az adott terület egyéb közösségi szolgáltatóival, pl. esélyek háza, regionális ifjúsági szolgáltató irodák, teleházak, kistérségi megbízottak és menedzserek, falugondnokok, európai információs pontok.
- 9) Hálózati funkció: együttműködik a feladatmegvalósításban a megye hasonló vagy részben hasonló célú civil szervezeteivel, más szolgáltató-fejlesztő szervezeteivel, valamint a többi megyei civil szolgáltató központtal.

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország

FEJLESZTÉSI TERV

Baranya Megyei Civil Szervezetek Komplex Szervezettefejlesztése

TÁMOP-5.5.3-08/02-2008-0026

Kedvezményezett: Nevelők Háza Egyesület, 7624 Pécs, Szent István tér 17.

Konzorciumi partnerek: Maholnap Magyar Jóléti Alapítvány, Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont Nonprofit Kft.

Az Európai Unió és a Magyar Állam által nyújtott támogatás összege **49 996 376 Ft.**

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

ÚmFt infovonal:

06 40 638 638

nfu@meh.hu • www.nfu.hu